

„Primorski list“

izhaja vsaki 1., 10., in 20. dan v mesecu. Cena za celo leto 1 gl. 50 n., za pol leta 75 n. Posamezne številke se dobivajo v tabakarnah: Nunske ulice in Šolske ulice po 4 nov.

PRIMORSKI LIST

Poučljiv list za slovensko ljudstvo na Primorskem.

Vse za vero, dom, cesarja!

Uredništvo in upravnništvo mu je v Gorici, Nunske ulice št. 10. — Nefrankovana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Upravnništvo sprejema oglase in naznanila po pogodbi.

Odgovorni urednik in izdajatelj: J. Marušič.

Lastnik: Konsorcij „Primorskega Lista“.

Tiska: Hilarijanska tiskarna.

1848 — 2. DECEMBER — 1898

Dan slavja za narode širne naše Avstrije. Avstrijski narodi so upali, da bodo ta dan obhajali velik in vesel praznik. Tekmovali so med sabo v pripravah, kako bi dostojno praznovali veliko domovinsko slavlje — petdesetletnico svojega presvitlega vladarja. A kruta roka zavratnega morilca, ki je pretrgala življenjsko nit preblagi soprogi presvitlega cesarja, je kakor demonska sila posegla med priprave in razlila veliko kupo bridkosti med veselje narodov. Mirno in tiho se bode proslavljal ta za Avstrijo preimenuitni dan, a nič manj srčno in navdušeno.

Pred petdesetimi leti namreč, dne 2. decembra 1848 je v knezo-nadškofovskem gradu v Olomucu blagi cesar Ferdinand odložil krono in žezlo, častiti, starodavni prestol habsburških vladarjev pa je prevzel 18-letni nečak njegov: Franc Jožef I. — Z navdušenjem so pozdravili zvesti avstrijski domoljubi ta velepomembni dogodek, ki je Avstriji prinesel obilo blagoslova.

Nevarni so bili dnevi, ko je mladostni vladar nastopil vlado. Politične strasti so majale temelje cesarstva. A s krepko roko je prejel mladenič, mož v značaju, žezlo, poln zaupanja v Boga in napolnjen z živo vero v prihodnost Avstrije.

Petdeset let je minulo od tedaj, viharnih, nemirnih let. To polstoletje je prineslo starodavnemu cesarstvu silovite dogodke, hude, osodopolne vojske, daleč segajoče politične spremembe. A tudi vladarju samemu ni vedno sijalo solnce sreče v njegovem petdesetletnem vladarskem življenju; več ko enkrat je nesreče trda, neizprosna roka kruto in britko posegla v to življenje.

Toda vsi ti dogodki, vsi notranji in zunanji boji, vse britke skušnje, vsi uspehi in neuspehi so le utrjevali vez med cesarjem Franc Jožefom I. in njegovimi narodi. Narodi avstrijski, mnogokrat razdvojeni med seboj, so bili vedno edini v udanosti in ljubezni do skupnega četa — vladarja. Tako jih tudi jutrašnji slavnostni dan združi, otroke ene družine, krog prestola, da ga proslavljajo združeni, odkrivajoči čustva najiskrenejše zahvale za neutrudno delo in skrb, katero je imel za blaginjo svojih narodov v teh petdesetih letih, za zares očetovsko ljubezen, katero je skazoval zvesto in udano tega pol stoletja državi in narodom. In to z vso pravico.

Presvitli cesar je bil vedno skrbni oče svojim narodom, ki mu je na srcu blagor vseh otrok. Slavljeneč-cesar je vladar, kojega geslo je: „Avstrija bodi zavetišče vsem narodom“, ki je Avstrijo proglasil za veliko domovino, ki je poklicana, da skrbi za vse

narode, naj govore katerikoli jezik, z enako pravičnostjo, enako ljubeznijo za vse njih koristi in posebnosti. Njemu krvavi srce, ko napeta strast močnejšega izjalovi njegove blage namene.

Slavljeneč je bil zvest sin svete cerkve, ki je svojo zvestobo in skrb za sv. vero vedno kazal v dejanju, katerega največja britkost je bila, ako sv. cerkvi ni dosegel tega, kar je hotel. Nekoč je sam izjavil: „Če nisem mogel storiti za cerkev, kar bi bil rad storil, in če si torej nisem mogel steči zaslug za cerkev, svest sem si vendar, da sem propredil mnogo, kar bi bilo lahko cerkvi škodovalo.“

Svoje globoko krščansko prepričanje je vedno javno in nevstrašeno kazal; vladar je kristijan, ki svoje krščanske dolžnosti tudi vedno in natančno izpolnjuje. „V čast si štejem“, tako javno priznava naš vladarski slavljeneč, „da v dejanju izpovedujem vero in upanje v tistega po katerem vladajo kralji“. Zaupanje njegovo v Boga se je posebno jasno pokazalo v krutih nesrečah, ki so zadele njegovo občutno srce. Vsikdar je iskal tolažbe pri Bogu. Vsemogočnemu zdravniku je potožil svoje gorje, in v njem tudi našel tolažbo.

Našemu vladarju pa je tudi srce polno usmiljenja. Povsodi kjer treba rešiti dušno in telesno gorje, v sili in nezgodi prinesiti urno pomoč, ubožstvo lajšati, preskrbeti bolnikom ljubeznivo in večšo potrebo, zmerom je pokazal naš cesar dobrotno srce in darežljivo roko. Dokaz njegovemu usmiljenju je, da je odpustil že stotisočem zaslužen kazni, in smrtno obsodbe je podpisal le tedaj, če je moral svoje zveste podložnike rešiti katerega nečloveškega hudodelnika. Plemenitost svojega

srca pa je pokazal ravno sedaj povodom vladarske petdesetletnice, ko je priporočal, da naj se to pomenljivo, slavnostno leto proslavi z mnogimi ustanovami za dobrotne in koristne namene.

Njega proslavlja napredek v pouku in prosveti. V polstoletju nastale šole, učni in znanstveni zavodi, umetnosti in veda nam pričajo o srcu, vnetem za vse lepo in dobro.

Avstrijski narodi v Franc Jožefu I. slave krščanskega, usmiljenega vladarja. Čednosti, ki dičijo njegovo čelo, navdušujejo narode v njihovem slavlju.

Zato prosimo in molimo vsemogočnega Boga, naj ohrani našega vladarja čilega in zdravega do skrajne meje človeškega življenja v blaginjo avstrijskih narodov, celokupne Avstrije.

**Bog obvaruj, Bog ohrani,
Nam cesarja Franc Jožefa!**

Zahvala in prošnja.

„Solski dom“, ki ima pričati poznim rodovom o udanosti in zvestobi slovenskega naroda ob državni meji do avstrijske države in Habsburške cesarske hiše ter o požrtvovalni vni, s katero priskrbuje potrebni šolski pouk svojim otrokom, se ponosno dviga v Križni ulici v Gorici, spominjajoč na 50 letno vladanje cesarja Franca Jožefa I., ter se blagoslovi dne 2. decembra t. l. brez posebne slavnosti.

V prostornem šolskem posloppu se nahajajo zdaj štiri razredi mestne ljudske šole, pet razredov zasebne društvene ljudske šole (dva razreda te šole sta ostala v ulici Barzellini), trije razredi deške in trije razredi dekliške obrtno-nadaljevalne šole, ter strokovni šoli za umetno vezanje, pa za krojenje in šivanje.

Te šole so velikega pomena ne samo za Slovence v mestu, ampak tudi za slovensko prebivalstvo na deželi, posebno obrtni in nadaljevalni šoli ter višja razreda ljudske šole, ki pripravljata deklice za učiteljsko izobraževališče*) in dečke za srednje šole. V te šole se jemljejo po možnosti učenci in učenke tudi z dežele; gledé na obrtne in obrtno-nadaljevalne šole je le želiti, da bi se mnogo dečkov in deklic z dežele vpisalo v nje, kateri naj bi raznesli in zasejali obrtno znanje in spretnost na vse kraje.

Veliki pomen imenovanih šol za napredek našega naroda in veliki pomen „Solskega doma“ za te šole priznal je tudi narod z vsestransko udeležbo pri nabiranju potrebnih novcev za dostojno, pa drago stavbo. Menda ni vasi v celi gorški deželi, kjer ne bi se bil kdo spomnil „Solskega doma“ ob kateri priliki.

S posamezniki, ki so darovali vsak po svoji moči, tekmovala so slavna županstva in občinski zastopi, ki so bili prepričani, da ne morejo lepše slaviti petdesetletnice vladanja presvitlega cesarja, ko s prispevkom k stroškom za „Solski dom.“ Tako je prišlo, da mnoge občine so pristopile „Solskemu domu“ kot ustanovnice s prispevkom 100 gld. ali da so mu pomogle z manjšim ali večjim darom.

Došlo je do zdaj na razne načine v gotovini 21.500 gld.; a še mnogo je podpisane. Od teh dohodkov je namenjenih 3000 gld. po želji darovalcev v posebno svrhu, namreč za dekliški zavod, v katerem naj bi dobivale deklice z dežele proti plačilu stanovanje in hrano, med tem ko bi sprejemale vzgojo in pouk v „Solskem domu“, v zavodu ali kateri drugi šoli. Ostali znesek 18.500 gld. se je porabil v nakup stavbišča in hišne opravne ter v pokritje stavbenih stroškov, kolikor je bilo mogoče. Ko pride društvu še 1500 gld. ustanovnine, splača se šele prva polovica stavbenih stroškov, ki bodo znašali v okroglem številu 40.000 goldinarjev.

Potem ostane še 20.000 gld. neplačanih stavbenih stroškov; vrhu tega in ob enem naraste društvu mnogo stroškov za vzdrževanje navedenih učnih zavodov, kakor tudi za vzdrževanje treh otroških

*) Od leta 1892 do 1898 je bilo sprejetih 53 učenk iz „Slogine“ šole neposredno na c. kr. izobraževališče za učiteljice v Gorici.

LISTEK

O Č E N A Š.

(iz hrvaščine K. Dvorjanec).

Pridi k nam Tvoje kraljestvo.

Niso vsi kristijani poklicani, da bi paganom oznanjevali sv. evangelij in krivoverce z besedo pripeljali v pravo edino zveličavno sv. cerkev; moremo pa vsi brez izjeme z gorečo molitvijo prositi blagoslova božjega misijonarjem, ki z velikim trudom razširjajo sveto vero. Sv. Terezija je ravno s tem načinom spreobrnila veliko nevercev in krivovercev. Na Angležkem se jih je veliko povrnilo v naročje katoliške cerkve od takrat, kar so vpeljali molitveni apostolat, čegar udje molijo za razširjanje sv. vere. Pa tudi drugače morejo verniki veliko storiti za razširjanje božjega kraljestva na zemlji. Izmej teh načinov je eden tudi ta, da kaj darujemo za misijonarje in misijonske naprave. Poslušajte zgodbo, ki nam kaže, kaj vse more storiti človek, kateremu je na srcu slava božja in zveličanje bližnjega.

Pred nekaj leti je živela deklica, ki je po nesreči oslepela. Neki dan prinese domačemu gospodu župniku 18 goldinarjev in ga prosi, naj ta znesek pošlje misijonarjem. Župnik se začudi nad tolikim darom ter reče: „Deklica ljuba, ti si sama siromašna in potrebna pomoči,

vitov in za plačevanje raznih najemščin, ki se bodo morali sproti poravnati.

Neugodna rešitev zadeve o slovenski mestni šoli pri upravnem sodišču do imela za nas najbrže do posledice, da bomo morali vzdrževati na svoje stroške celo tiste štiri razrede ljudske šole, ki se vzdržujejo do zdaj na račun mestne občine. Potrebe bodo toraj še vedno velike, boja in žrtev za pouk in omiko slovenskih otrok ne bo kmalu konca. A gotovo je, da pride enkrat ta konec ter da pride s popolno in splošno zmago našo.

Dosedanji sijajni uspehi na polju ljudskega šolstva in pri „Solskem domu“ silijo nas, da izrekamo tem potom svojo najtoplejšo zahvalo vsem, ki na kateri koli način donajajo in se trudijo za pouk in omiko naših otrok in ki podpirajo kakor koli naš, to je: našega naroda „Solski dom.“ Velike potrebe, ki nas še čakajo, silijo nas po drugi strani prositi vse one, ki so kaj podpisali za „Solski dom“, naj bi nam po možnosti kmalu doposlali namenjene zneske. Občine, ki niso še pristopile „Solskemu domu“ kot ustanovnice ali ki niso še nič odločile v ta namen, imajo še vedno čas stopiti v vrsto svojih tovaršic ter postaviti v proračunu prihodnjega leta kak znesek v to svrhu; kajti do konca decembra smo še vedno v jubilejnem letu.

Vse rodoljube ter prijatelje otrok in narodne omike prosimo, naj bi ohranili „Solskemu domu“ še dalje gorko srce in odprto roko, dobro vedoč, da kar žrtvujejo za krščansko vzgojo in pouk naše mladine je zрно, vsejano v dobro zemljo, ki bo stoteri sad rodilo. Več kot politični boji in narodne zmage nam bodo koristile dobro urejene šole, ako jih bodo slovenski otroci pridno obiskovali in si njih dobre nauke skrbno prisvojevali, kakor do zdaj. Kaor more od svojega drugim kaj dati, stori prav dobro, ako dá to „Solskemu domu“ za pouk in krščansko vzgojo slovenskih otrok.

Rodoljubom, ki so o raznih prilikah nabirali za „Solski dom“, izrekamo na tem svojo presrčno zahvalo ter jih prosimo prav uljudno, naj se ne utrudijo pri tem svojem obtekoristnem delu, marveč naj je nadaljujejo še skrbnejše v sladki zavesti, da pomagajo že zdaj do omike in boljšega stanja 900 slovenskim otrokom, ki se vzgajajo in učijo v društvenih zavodih, namreč 600 v ljudski šoli, 140 v obrtnih šolah, 160 v otroških vrtilih.

Radodarne doneske sprejema denarničar „Solskega doma.“

V Gorici, 25. novembra 1898.

Za društvo „Solski dom“:

Dr. A. Gregorčič, predsednik.

Alfred graf Coronini-Cronberg, podpred.

Franč. Vodopivec, tajnik.

Janez Berbuč, denarničar.

dr. Aleksij Rojic, odbornik.

D o p i s i.

Iz Gor. Že pred mnogimi leti prinašali so različni listi spise krajevnih razmer v c. k. sodnijskem okraju tominskem. Dokazali so, da nimajo takó daleč do sodnije prebivalci drugih avstrijskih dežel, če izvzamemo Bosno in Hercegovino, kakor ravno na Tominskem. Kobarijski

ker si slepa; ti ne moreš toliko darovati“.

Ali deklica odgovori: „Res, da sem slepa, pa vendar mislim, da nisem tako siromašna, kakor menite Vi, prečastiti gospod župnik. Trdim, da mi je lažje darovati ta znesek kakor pa drugim čisto zdravim deklicam“.

Čudečemu se gospodu pripoveduje deklica to-le:

„Gospod, jaz pletem košarice, in ker sem slepa, to delo ravno tako dobro opravljam po noči kakor po dnevi. Dobro vem, da so druge deklice zadnje zimo za svečavo potrosile 18 goldinarjev; tega meni ni bilo treba. Ako vpoštevam še to, kar druge deklice potrosijo za obleko, zabavo in druge podobne stvari, ki jim pogosto škodijo, tedaj je še malo, kar sem prinesla. Mislim, da sem Vam razjasnila, kako morem to darovati in upam, da boste sprejeli ta dar“.

Župnik je ginjenega srca sprejel dekličin dar, ga izročal misijonarjem in prosil zanjo blagoslova božjega, ki jej ni odšel.

Zgodi se Tvoja volja kakor v nebesih tako na zemlji.

Bog hoče, da se popolnoma v vsem vdamo v njegovo sveto voljo. Kedor se noče vdati v božjo voljo, ampak tirja, da se vselej izpolni njegova lastna volja, tak pogosto veliko trpi. To nam spričuje sledeča zgodba.

rojaki potegovali so se posebno za ustanovitev nove sodnije doma, kjer je že po naravi središče večega števila prebivalcev na Tominskem. Slednjič so po dolgotrajnem trudu dobili ne le upanje ampak tudi zagotovilo pri vladi, katera pa je stavila zlasti v Kobarijski občini precejšnje zahteve. Kobarijci so bili takoj pripravljani ter so žrtvovali v ta namen najprej pohištvo in vrt na gorenjem koncu trga — potem pa, ko so se pomislili, namesto tega najlepšo hišo z dvoriščem na trgu, rojstveni dom Krilanov. Vse to so izročili vladi v last, da jo podere in bolj na dvorišču sodnijo sezida, za kar so ji podarili tudi apno.

Pri tem bi pridobil Kobarid veliko — in sicer bi se potem farna cerkev z visokim in lepim zvonikom v vsej velikosti in krasoti prikazala izmed drugih hiš in trg pred njo bi se razširil in mnogo povečal. Da je potreba tukaj to vkriniti, vidi se lahko vsak tržen dan, kateri so prav dobro obiskovani štiri v letu. To je bilo videti tudi zadnje zahvalnico. Da dobi trg z novo sodnijo krasno in skoraj monumentalno stavbo, pred katero hočejo postaviti svojemu rojaku Jož. Pagliaruzziju Krilanu primeren spomenik, se samo ob sebi razume in kaj takega se dá od požrtvovalnih in domoljubnih Kobarijcev gotovo pričakovati. Saj so o tem skoraj vsi prav dobro prepričani in o tem se razgovarjajo prav živahno, če le skupaj pridejo. Kakor povsod najde se tudi tukaj kak nasprotnik nove sodnije na ravno okraju označenem kraju, ki bi rad speljal vso vodo na svoj jez.

Z novim letom je sklenila vlada odpreti novo sodnijo v Kobaridu. Ker pa si ni mogla dotlej pripraviti načrtanega poslopja v imenovanem središču trga, zadovolila se je za enkrat začasno z novo hišo g. Urbančiča blizu pokopališča zunaj trga, ter je sklenila z njim petletno pogodbo proti 800 gold. letne odškodnine ali najemnine. Vsled te pogodbe stori je g. Urbančič vse mogoče, da bi priredil iz že poprej popravljenih hiš saj kolikor toliko primerno sodnijo. Tudi prizidati je moral nekoliko. Iz tega njegovega truda, iz raznih stroškov, kateri se pa dobro izplačajo v petih letih in iz njegovih zvez z gospodo, sklepajo nekateri, da bo ostala sodnija tudi po preteku tega obroka ravno tam.

Ogromna večina tržanov pa in okoličanov se trdno opéra na visoko vlado in njene obljube pri prepodajni pogodbi o Krilanovi rojstni hiši, katera se bo že prih. pomlad podirala in nova sodnija po načrtu delala. Da nas ne bo bližnja prihodnost goljufala, upamo in še trdno zanašamo.

Iz Kobarida. — Dragi čitatelj! Ako se podaš v duhu iz Kobarida proti Benečiji, opaziš takoj od slavoznane Pagliaruzzijeve hiše neko poslopje, katero imenuje naše ljudstvo hotel, katerega imena pa sicer po svoji zunanosti ne zasluži. Ne malo smo se vsi začudili, ko smo v nedeljo zjutraj t. j. na mali pust, zagledali na tem „hotelu“ slovensko zastavo. Marsikedo morebiti še ni vedel, kaj pomeni zastava! Podučila ga je kmalu naša cvileča kobaridska godba, ktera se je oglašala po deseti maši na glavnem

Neki materi je zbolelo dete, edini sinček. Bolezen se je tako shujšala, da ni bilo pričakovati nobene naravne pomoči. Otroku je pretela smrt. Mati je bila v smrtnem strahu vsa iz sebe. Smrtni strah jo je pretresel, ako je pomislila, da bo umrl dragi edinec, katerega je ljubila bolj ko ves svet, celo bolj ko Boga samega.

Ko je to zvedel župnik, se je naglo napotil k nji, da bi jo potolažil in jo pregovoril, naj se vda v božjo voljo; toda njegov trud je bil zastoj. Sedaj se pa posluži drugega načina. Stopi k postelji na smrt bolnega deteta, prične moliti ter reče, bolj zavoljo matere kakor zaradi deteta: „Gospod, daj temu otroku zdravje, ako je Tvoja sveta volja“.

Po teh župnikovih besedah se mati razhudi in začne klicati: „Ne, ako je božja volja, temu ne morem pritrditi, ampak njegova volja mora biti. Bog mi ne sme vzeti mojega edinega deteta“.

Župnik jo je še nadalje opominjal, naj se vda v božjo voljo, toda zastoj.

Mej tem se je stvar predrugačila. Proti vsemu pričakovanju je dete ozdravelo na veliko materino veselje. Deček je rastel in napredoval, ali žalostno, ne samo v starosti, ampak tudi v hudobiji. Od leta do leta je delal materi vedno več žalosti, britkosti in sramote. Naposled je morala nesrečna mati doživeti še to nepopisno bridkot, da je njen sin zaradi umora umrl na vislicah.

(Dalje prih.)

trgu ter oznanjala zbranemu občinstvu, da bode danes v „hotelu“ ples. Ako pogledamo bolj natanko to bando, opazimo, da obstoji iz šestih mož in njih glavni komandant je naš slavnoznani cerkveni orgljavaec. Mož je bil v svoji mladosti pri vojaški godbi, a pozneje se je pa poskusil na orglje. Zatorej se ne smemo čuditi, da kaže pri svojem „klarinetu“ več sposobnosti, kakor pa pri orgljah. Kedar se ob nedeljah pri maši poje „pred Bogom“, bi človek skoraj mislil, da je na plesišču in da se gode kaka poskočnica za ples. Čujemo tudi, da je naš slavnih orgljavaec jako vnet za ples, in zatorej ni čuda, da je bila na dan sv. Elizabete tiha maša, a danes ga vidimo v prvih vrstah. Tako je torej naša slavna banda napovedala ples, in res takoj po blagoslovu je mladina hitela v „hotel“, da bi se tamkaj malo zavrtela. Otroci so pa seveda zunaj pred hotelom napravili svoj raj posnemajoči svoje starejše bratce in sestrice. Čudno se nam zdi, da sploh naše županstvo kaj takega dovoli! Pred nedavnem je napravila naša nadebudna mladina nekaj zaseben ples in ko je hotelo orožništvo to preprečiti, nastal je prepir in pri tem si je nek orožnik nogo poškodoval. Vedno je pri tem kaka nesreča — pa če že drugega ni, ljudje želeči si počitka ne morejo po noči počivati radi vednega upitja in razsajanja. Sploh pa je obžalovanja vreden g. dekan, (blizu župnišča stoji namreč omenjeni hotel), kateri mora celo noč poslušati razbijanje in tulenje naše mladice. — Morebiti pa bi lahko g. župan prepovedal to razsajanje že zaradi žalosti v cesarski rodovini — vsaj so v glavnem mestu avstrijske monarhije opustili še bolj potrebne veselice, in to bi se menda tudi lahko zgodilo v našem gorskem trgu!

Politični pregled.

Notranje dežele.

V ogerski poslanski zbornici je opozicija vprizorila velikanske škandale radi prestavitve Hentzijevega spomenika. Posebno so divjali proti ministru deželne brambe. Seveda ogerske patrijote še vedno peče ta spomenik, ker jih vedno spominja nezvestobe napram vladarju.

Pri kontrolnih shodih v nekaterih krajih Češke odgovarjali so nekateri rezervniki s češkim „Zde“ mesto „Hier“. Radi tega so bili kaznovani. Kaznovan je bil tudi neki stotnik, ki je odredil, da naj pozvani molča oddajo svoje vojaške knjižice ter se s tem izognejo češkemu in nemškemu odgovoru. Pa tudi to vojni upravi ni po volji ter je odredila, da morajo pozvani vselej odgovoriti s „hier“. Slovanski poslanci so zahtevali pojasnil v tej zadevi.

Deželni zbori se snidejo zadnje dni meseca septembra. Zasedanje se bo skoro povsod otvorilo s cesarskim pismom, v katerem bo vladar odgovoril na udanostne adrese.

Nemški zastopniki zopet strašijo v državni zbornici. Posl. Hohenburger je prašal vlado, kaj je s češkimi postulati, katerim hoče vlada ugoditi. Ta interpelacija je bila stavljena, nemški da kričaji imajo zopet povod razsajati ter ovirati vsako delo za blaginjo ljudstva.

Slavnostna seja v poslanski zbornici se je izvršila dostojno. Poslanci so prišli vsi v praznični obleki ter pooblastili predsedstvo, da izrazi udanost Nj. veličanstvu. Izostali so Schönerer in njegovi volkovi ter socialni-demokratje. Schönerer in pristaši se ogrevajo le za svojega boga Bismarka, socialni demokratje pa so se izgovorili, da nimajo črnih oblek.

Slovenski poslanci so bili ozvolovljeni radi postopanja naučnega ministerstva, sosebno ozir koroških šol. Ker je bilo razmerje slovenskih poslancev do naučnega ministerstva zelo napeto, bil je načelnik slovenske krščansko-narodne zveze posl. Povše pozvan k naučnemu ministru, da mu pojasni stališče slovenskih poslancev zlasti glede koroških razmer. Da bi le kaj pomagal.

Na interpelacijo radi izgnanja čeških in poljskih podanikov iz Prusije je min. predsednik odgovoril ter je med drugim dejal: Avstrijska vlada je vse storila, da varuje pravice svojih podanikov v inozemstvu. Ako bi se pa iztiravanje avstrijskih podanikov še nadaljevalo, todaj on zagotavlja zbornico, da bo vse storil v varstvo pravice avstrijskih podanikov na nemškem ozemlju, če ne drugače s tem, da bo Avstrija s pruskimi podaniki, bivajočimi v Avstriji, ravno tako delala, kakor Prusija z našimi. Ta odgovor je izval živahno pohvalo na desnici, poparil pa Nemce.

Vnanje države.

Nemški cesar se je vrnil s potovanja na jutrovo. Vrnil se je čez Pulj, Trbiž v Berlin, da se je prvotno razglasilo, da potuje čez Nabrežino, Kormin, Ado v Berlin. Seveda se je ta prememba zvršila radi večje varnosti pred anarhisti.

Trgovinsko pogodbo ste sklenili Francoska in Italija v kljub mnogostranskim zaprekam.

Notranji položaj v Španiji je zelo žalosten. Španija je liki kotel, poln vrele vode. Nezadovoljnost s sedanjo vlado se širi sosedno v nižjih krogih. Geslo vseh nezadovoljnih elementov je: republika ali don Carlos.

Konferenca proti anarhizmu zboruje v Rimu. Zborovalni prostor je dobro zastražen. Skoraj vse evropske države so poslale svoje zastopnike. Upajo, da so doseglo sporazumljenje glede najvažnejših pravnih, a zaželjenega uspeha ta konferenca ne bo imela, ker policijske in nasilne naredbe ne morejo mnogo vplivati na anarhizem in njega razširjanje.

V francoski zbornici so se zopet oglasili nasprotniki katoliških šol in katoliške cerkve sploh. Liberalna in socijalno-demokratska stranka ste stavili dva predloga, da naj se prepovedo vse zasebne verske šole in da naj se cerkev popolno loči od države. Prodrli pa s tem predlogom še niso.

Mir mej Španijo in Ameriko je sklenjen. Španci so prepustili Ameriki tudi Filipinske otoke proti odškodnini 20 milijonov dolarjev. To je bila tudi jedina pot rešitve. Španija je vsaj nekaj dobila za zgubljeno posest. Obe vladi najbrže v kratkem odobrita mirovno pogodbo.

Kaj novega po Slovenskem?

Na Kranjskem. V Krškem je pogorelo posestvo Ženerjevo. Škode je nad 10.000 gld. — Poročil se je v Ljubljani c. in kr. poročnik g. Franč. Globočnik z gđc. Emo Povše, hčerjo g. drž. poslanca. — „Domoljub“ prične z novim letom izhajati v lepši obliki. — Šolo so zaprli v Vipavi radi boleznih med otroci. — Na Vinem Vrhu sta zgorela dva otroka, katera je mati pustila sama doma. — Po gorenjski dolini je dne 24. novembra zapadel sneg. Pač zgodaj. — Na Viču pri Ljubljani je skočil pod vlak topničar Ogrin. Vzrok je, ker so ga mučili z nemščino. O ti blažena, edino zveličavna nemščina!

Na Štajerskem. Novo poštno poslopje v Celju so otvorili za splošni promet. — Celjski Nemci so pričeli divjo gonjo proti slovenskemu dimnikarju. Boje se menda, da bi jim slovenski dimnikar ne omedel pamet. Pač prazen strah. — V Zalcu prično zidati cerkev v spomin vladarske petdesetletnice. — Za okroglega zdravnika v Ribnici na Pohorju je imenovan g. dr. Viktor Gregorič. — V Raihenburgu so odkrili cesarjev spomenik. — Ubila se je v Podgorju pri Slovenjegradu 31 letna slovaška krošnjarica. Padla je po strmi drči ter se ubila.

Na Koroškem. V Beljaku se je obesil sedlarski mojster L. — V Celovcu se je obesil 14 letni trgovski učencec Fr. Gitzl. — V Liesah pri Prevaljah ste dve ženski, naslanjajoči se na železnično pregrajo, padli čez visok zid na tih ter se nevarno poškodovali. Cestna pregraja je bila trhla. — Celovško kupčijsko zbornico še vedno peče, da mora sprejemati slovenske uloge. Kako je to hudo! —

NOVICE.

Pomiloščenja. Presviti cesar je odpustil kazni vsem onim vojakom domobrancem vse države, ki so bili kaznovani, ker so se hoteli odtegniti vojaški službi, kakor tudi onim, ki niso bili poslušni povelju nastopiti vojaško službo. Tudi posamezna pomiloščenja za kazence civilnega stanu se bodo izdala na dan jubileja.

Nove župnije. Z okroglico z dne 22. nov. je previšeni knez in nadškof povzdignil dosedanje kuracije: Sv. Rok v Gorici, Lokve, Idrijo na Bači, Roče, Spodnjo Tribušo, Rayne, Jagersče, Soča, Otlaco, Ajdovščino, Škrbino in Kožbano v župnije. Ta duhovnije se bile dejansko že župnije, sedaj pa so tudi po imenu.

Za župnika v Breginji je bil umeščen č. g. Ivan Vidmar, dosedanji upravitelj.

Rok za vlaganje fasije na podlagi postave z dne 15. sept. 1898 je podaljšan do konca febr. prihodnjega leta.

Preizkušnja učiteljske sposobnosti za ljudske šole ste prestali z dobrim uspehom g. Gulin Ana, učiteljica v Mirnem in Jug Ana, učiteljica v Cerovem.

Pri sv. Antonu pojejo kakor vedno slovenski. Da so laški zagrizenci, ki drugači sploh ne vidijo cerkve od znotraj napeli svoje moči, da palnejo zopet iz ene cerkve Slovence — je znano. Ni se jim posrečilo in upamo, da se jim ne posreči. Brajdot bo menda apeliral v — Rim.

Blagoslovljenje „Šolskega doma“ bode dne 2. decembra t. l. brez vsakih posebnih slovesnostij.

Mašo za cesarja bo imelo delavsko društvo v nedeljo dne 4. t. m. — Točno ob 8³⁰ bo govor in potem slovesna sv. maša z zahvalno pesmijo. Povabljeni so sploh vse občinstvo.

Shod na Goriščeku, kateri je imelo imeti v nedeljo (4. t. m.) delavsko društvo, je odložen. Le odbor bo imel slovesno sejo v svoji društveni sobi ob 10³⁰.

Na interpelacijo dr. Gregoriča radi znane razprave o utoku „Soče“, je pravosodni minister odgovoril, da je odrejeno vse, kar je potrebno, da v prihodnje bodo slovenske obravnave otvarjali v slovenskem jeziku.

Sedaj se obravnave res tudi otvarajo v slovenskem jeziku. Da to ni po volji našim laškim bratcem, dokazuje pisarenje goriške „Karijole“.

Osobne vesti. Ravnatelj pošte in brzjava v Trstu, dvorni svetnik Karol Pokorny je premeščen v enakem svojstvu v Gradec. G. ravnatelj je bil posebno „gorak prijatelj“ Slovencev. Vodjem pošta in brzjava je imenovan g. Fr. Felicetti pl. Liebenfels, dosedaj višji poštni svetovalec v Trstu.

Vabilo k občnemu zboru „krojaške zadruge“ z omejeno zavezo v Gorici, ki bo dne 5. dec. t. l. ob 3 pop. v sobi katoliškega delavskega društva, semeniška ulica (via Seminario) 9. s sledečim dnevnim redom:

1. Volitev predsednika.
2. Razprava o skupnem naročevanju blaga oziroma o skupni prodajalnici.
3. Morebitni predlogi.
4. Volitev nadzornišstva.

V Gorici, dne 28. novembra 1898.

ODBOR.

Ostra polemika vrši se v časopisih in pogovorih o učiteljskih težnjah na Goriškem! Naše menenja o tej zadevi označili smo že v prejšnjem listu, namreč da je naše učiteljstvo potrebno in vredno boljše plače, a da naši poslanci mu je pri sedanjih deželnozbornskih razmerah ne morejo doseči. Učiteljstvo to gotovo tudi samo spoznava. Ker toraj ono nima upanja, da bi se mu neznosno stanje kmalu zboljšalo, zato je začelo iskati pomoči zunaj deželnega zbora. Sklicalo je shode in sklenilo v tej zadevi poslati deputacijo k cesarju.

Po našem menenju ni to nič slabega, ker to zna biti celo povod k zboljšanju naših razmer v deželnem zboru; kajti deputacija učiteljska bode, upamo, razmere vsaj lojalno pojasnila in ne bode nikogar nevestno obtoževala, tem manj pa narodni stvari škodovala.

Radi te emancipacije pa je „Soča“ udarila po učiteljstvu. V prvi razburjenosti je šla tako daleč, da je učiteljem povedala, da imajo poslanci dovolj važnejših pravnih nego je zboljšanje učiteljskih plač, ker se noben učitelj ni lakote umrl ob dosedanjih dohodkih itd. To je razburilo učiteljstvo, katerega nekateri zastopniki sedaj hudo ropolajo proti imenovanemu listu v „Slov. Nar.“

Taka pisava Soče pa je učiteljstvo tembolj razburila, ker ona velja glasilom naših poslancev!!! Toda naše menenje je, da je „Soča“ vse pisala na lasten račun. Toraj na poslance ne pade nobena krivda.

Občni zbor „Cecilijanskega društva“. „Cecil. društvo“ je zborovalo dne 24. pr. m. v bogoslovnicu. Udeležba je bila velika. Po deseti uri začel je zborovanje predsednik č. g. Jož. Pavlica. Z gorkimi besedami se je spominjal pokojnega kneza in nadškofa, kateri je bil pokrovitelj društvu in vnet za preosnovo cerkvenega petja.

Povdarjal je zopet, da bode le tedaj mogoč vspešen napredek v cerkv. petju, ako bodo pevci za vaje plačani. Kdor meni, da opravi vse z nautušenjem in požrtvovalnostjo, naj le sam poskusi. Ovrigel je potem nekaj vgovorov, in izgovorov kateri, niso nič drugega nego izraz malosrčnosti. Omenil je napake, da, ko se ustanovi pevski zbor hočejo takoj s težkimi, četvero- ali vsaj troglasnimi mašami. Počasi ali gotovo naj bi napredovali. Preveč se tudi gleda na izvanredne nastope in prilike; se pa prezira in zanemarija petje ob navadnih nedeljah. Društvu namen je buditi in nauševati,

posamezniki pa morajo v svojem kraju svojo dolžnost vršiti. V Gorici bi bilo želeto, da bi društvo stopilo v dogovor z gg. župniki in ordinarijatom. Veseli se, da se množijo prijatelji cerkvene glasbe. Bog jih potrdi in ohrani.

Tajnika sta počela o delovanju obeh odborov. Naše društvo je dalo v tem letu lepe dokaze življenja. V Gorici je večkrat nastopil Cecil. zbor. V spominu je gotovo vsakemu 6. septembra t. l., ko so vrli naši gorski Cecilijanci pokazali velikanski napredek. Gmotne težave so prepredile izdanje lepih blagoslovnih pesem. Upamo pa, da jih kmalu lahko poklonimo društvenikom.

Gmotno stanje društva razjasnijo številke, katere je iz blagajnikovega poročila povedal predsednik. Dohodkov je bilo 108 gl. 39 kr., stroškov 101 gl. 78 kr.

Enoglasno so sklenili naprositi prevzvišenega kneza in nadškofa, da blagovoli sprejeti pokroviteljstvo društva.

Msg. Černic je predlagal, naj se vsi orgljavci po deželi vpišejo v društvo; letnino zanje plača cerkev; vstanovne naj se na cerkvene troške župni arhivi; gleda naj se še posebe da se v deškem semenišči in bogoslovju goji bolj cerkveno petje; tam naj se postavi temelj.

Dr. Andrej Pavlica pravi, naj bo tudi pri altarju pravilno petje; naj se odpravi oziroma določi „oglejski“ način petja; zdaj se za vsako poljubno varijacijo, posebno po Furlaniji skriva „oglejsko“ petje.

G. župnik Kosec. predlaga, naj se priredi in vpelje ljudska pesmarica; „Cecilija“ je pretežka in ni priročna; začelo naj bi se z učenjem po taki pesmarici že z otroci v šoli. A. Čargo je pa menenja naj se prvi del „Cecilije“ ponatisne.

Msg. dr. Sedej pravi, naj se od besed preide na dejanja. Predlaga naj se vpeljejo tečaji posebno v zimskem času za orglavece.

Novim predsednikom je bil izvoljen g. Jos. Marchesan, podpredsednikom pa dr. Sedej. V slovenski odbor so izvoljeni g. Danilo Fajgelj, glasbeni vodja; g. Fr. Setničar, tajnik; Iv. Koršič, blagajnik. 4 odborniki so ostali gg. Tomaž Jug, Mih. Zega, nadučitelj, Angelj Čargo in Ivan Kurinčič.

Upamo, da bode društvo vspevalo in cvetelo, ako spretne nove moči najdejo oporo in odmev v vseh, kateri želijo in se tudi trudi za lepo, pravo cerkveno petje.

Kje so stražniki? Dan na dan se množe slučajji, da laški pobalini čakajo naše otroke na cestah in jih napadajo. Otroci se pričejo domov in stariši se hodijo pritoževati. Tako ima kovač žraven „ljudske posojilnice“ hčerko, ki ne pusti naših otrok na miru. Pričo gg. učiteljev in učiteljic si upa ta nadepolni „frihtelc“ najbrž slov. renegatske družine psovati naše otroke s „škraf“ in jih tudi tepsti. Najbolj žalostno je to, da je menda mati prav zadovoljno gledala in se smejala hčerki ko je enkrat zopet čakala in psovala otroke. Sram jih bilo takih roditeljev!

Opozorimo slavno redarstvo na take pojave in ne prosimo ampak v imenu postave zahtevamo, da varuje naše otroke, pred izbruhom fakinaže.

Soča je silno narastla. Že leta in leta ne pomnijo take povodnji. Niži bregovi so vsi pod vodo.

Nova „lega“. V nedeljo popoldne ob 3¹⁵ so v prostorih Ginastike ustanovili novo društvo furlansko „Lega della gioventù friulana“. Duh, ki bo vladal v društvu je duh — mladih. Glasili: Sentinella in Corriere.

Enako so v mestu socijalistična predavanja; ljudstvo kolikor je še dobrega se pokvari. Kje so možje, ki bi morali se ustaviti. Nobenega ni; nobenega smisla, nobenega razuma za tako delo se ne zapazi.

Oproščen. Nek I. Venier je prišel na „Vseh Svetih“ popoldne v cerkev na Placuti, kjer je klel in psoval velč. g. župnika. Ta teden je bila opravna. Venier je oproščen.

Služba na pošti bode jutri, v petek omejena, kakor je o praznikih.

Temeljni kamen za zavod za uboge, kateri je mesto sklenilo sezidati v spomin cesarjeve petdesetletnice vložijo slovesno jutri, dne 2. dec. Prostor za hišo so kupili za gradom pri „rudeči hiši“.

Velik požar je uničil popolnoma tovarno za žepnice „pri fulminantih“. V nedeljo po četrti uri zjutraj je opazil čuvaj, da gori. Kmalu je bilo vse v ognju. Veter kateri je bil vedno močnejši je pospeševal ogenj. Vojaki so prihiteli prvi in skušali omejiti ogenj. Pozneje so prišli tudi ognjegasci. Združenim se je posrečilo z nevarnostjo lastnega življenja omejiti

požar na poslopje in obvarovati zalogo tvarin za izdelovanje vžigalic. Dva moža požarne brambe sta močno ranjena. Tudi vojaki so trpeli. — Črna, ožgana groblja je, kjer je z nevarnim, nezdravim delom 235 delavk in 38 delavcev si služilo vsakdanji kruh.

Vse rusko. „Corriere“ je že videl v cerkvi sv. Ignacija, vadnične učence z pesmaricami v „ruskih barvah“. Ali že more biti človek bolj neumen?

Pribijemo, da na deželni hiši v Gorici je deželni grb, pripravljen za razsvitljivo s plinom, za večer slavnostnega dne na obeh straneh je okrašen W“ t. j. evviva, z krono na vrhu. To v deželni hiši v kateri sede zastopniki 2 tretjini slovenske dežele.

Oproščena sta bila pred proročilo dne 22. t. m. Anton in Katarina Kenda, mati in sin, katera sta bila obdolžena, da sta 19. julija t. l. zažgala lastno hišo.

Nova poštna urada sta ustanovljena v Podgori in St. Florjanu pri Gorici.

Izjava. Z dopisom ponatisnjem iz „Slovenca“ o Ročnjških razmerah radi postajevođe kanalskega, nisem jaz v nikakj zvezi, da si se me sumiči.

V istem smislu prijavil sem izjavo v „Slovenca“. Ako bi torej še kdo dalje isto laž trdil, postopal bom drugače.

Franč. Smid

kurat marijino-celjski.

Devinci so slovesno sprejeli svojega župana g. Plesa, ki se je iz tržaških zaporov vrnil domov. Na kolodvoru ga je sprejelo starestintvo z g. dekanom na čelu, ter mnogo občinstva. Seveda radi tega sedaj laški listi obirajo slov. duhovščino, toda za njih krik se slovenska duhovščina ne meni.

Proti Slovincem. Nemško meščansko društvo pozivlja občinski zastop, da naj prepredči dohajanje Slovincem v Gradec s tem, da 1. nastavlja le nemške delavce, 2. naroča blago le pri nemških kupcih, 3. delo oddaja le takim obrtnikom, ki imajo izključno le nemške učence in pomočnike. — Kako potrebna je pač „Naša straža“. Slovenci podpirajte jo!

Veliko poplavo so imeli v Trstu v noči od sobote do nedelje. Vihar je metal valovje daleč v mesto, ter napravil mnogo strahu in škode. Sosebno hudo so prizadete Barkovlje. Cesta v Miramar je vsa razdejana, tako da je popolnoma ustavljena voznja proti Miramaru. Ljuto valovje je razbilo tudi štiri večje in jedno manjšo barko. Škoda prizadetih ribičev znaša nad 2000 gld. Na železniško progo pod Greto je nanosilo toliko grušča, da vagonov niti premikati niso mogli.

Slovenska krajevna imena pri naših sodiščih. Od Voglarjev nam pišejo:

Prišlo mi je slučajno v roke troje vabil od sl. c. k. sodišča v Gorici in sicer:

Št. 570/98, 575/98, 575/98.

V. r. VII. V. r. VII. V. r. VII.

Pisana so v lepi slovensčini, toda čujte kam so vabila poslana? „v Carbonari!“ — Do kedaj se bo zljubilo sl. c. k. uradu lepo slovensko ime „Voglarji“ na tako ostuden način pačiti? Nismo bogati, v potu svojega obraza služimo si vsakdanji kruh, vendar hočemo ostati vedno pošteni Voglarji, a ne spačeni Carbonari. Zato protestujemo proti pačenju imena naši vasi ter opomnimo, da kakor je Piedimonte uradno prepovedano, tako tudi Carbonari.

Novih katekizmov ni bilo dobiti v Gorici okoli tri tedne, ker je knjigovoznica družbe sv. Mohorja imela opraviti z družbenimi knjigami in ni mogla drugih zvezovati; zdaj pa se zopet dobo pri G. Likarju.

V Kazljah pri Sežani je umrl g. Andrej Zega, veleposestnik, župan in cerkveni ključar. Bil je značajan mož ter vzgleden kristijan. Mir njegovu duši!

Okrožnica vsem županstvom popoknežene grofije Goriške in Gradiške. — Pridržaj sklepu visokega deželnega zbora in cesarski potrdbi, nanašnja deželni odbor, da se bodo leta 1899, pobirale naslednje deželne davščine:

a) po 50 kr. od vsacega hektolitra na drobno potočnega piva;

b) po 18 kr. od vsacega litra na drobno spečanih žganjij omenjenih v I. čl. B II. točka 1 zakona z dne 18. maja 1875 (št. 84 dež. zak.) in po 10 kr. od vsacega litra na drobno prodanih žanjij navedenih v 2. točki istega zakonovega člena.

Pobiranje teh davščin se izroči tistemu, ki podá najugodnejšo ponudbo, bodisi za posamezne okraje, ali pa za celo deželo, za skupno letno svoto, ki se bo v postecipatnih mesečnih rokih plačevala deželni blagajnici.

Klicna cena je določena za

	pivo,	žganje
goriško mesto . . .	gl. 3108	gl. 3610
goriško okolico . . .	" 120	" 780
ajdovski okraj . . .	" 90	" 960
kanalski " . . .	" 48	" 780
gradiški " . . .	" 334	" 1800
červinjanski " . . .	" 298	" 3600
korminski " . . .	" 298	" 660
tržiški " . . .	" 298	" 600
tolminski " . . .	" 192	" 6130
bovški " . . .	" 180	" 4690
cerkljanski " . . .	" 96	" 480
sežanski " . . .	" 216	" 480
komenski " . . .	" 216	" 480

skupaj gl. 5500 gl. 25000

Dražba za oddajo teh davščin se bo vršila v uradu deželnega odbora dne 7. decembra 1898 točno ob 10. uri predpoldne.

Dopusté se tudi pisane zapečatené ponudbe, če se podajo pred 10. uro predpoldne 7. decembra t. l., a prilepiti jim je kolek 50 kr., pridejati jamščino po 10% dotične klicne cene, navesti v njih natančno okraje, v katerih namerava ponudbenik v zakup vzeti deželne davščine, koliko ponuja za vsako davščino posebej, in pa izjaviti, da so mu znani zakupni pogoji.

Tisti, kateri se bodo hoteli udeležiti ustne dražbe, bodo morali za dražbo določenega dne, in sicer preden se začne dražba, poštetu dražbeni komisiji postavljeno po deželnem odboru jamščino po 10% tistih klicnih cen, na katere nameravajo rasti. Te dolžnosti bodo oproščene tiste osebe, katere položijo jamščino že poprej s svojimi pismenimi ponudbami. Tudi kdor podá pisano ponudbo, se sme udeležiti ustne dražbe.

Vsi dragi dražbeni pogoji so na ogled razgrnjeni v deželnem uradu.

Slavna županstva so naprošena, da objavijo ta razglas v svojih občinah.

„Slovenska Čitalnica v Gorici“ priredi v nedeljo dne 4. decembra 1898 v svojih prostorih „Besedo“ po tem le vspredu: 1. „Pesem lovčeva“, uglasbil Ant. Nedvéd; poje moški zbor. 2. „Čuj glas zvonov!“, uglasbil Fr. Abt; poje ženski zbor spremljan s klavirom. 3. „Pozdrav mornarjev“, vglasbil T. G. Brož; tambur. sekstét. 4. „Domovina“, uglasbil Ant. Foerster; poje mešani zbor in tenor-solo. 5. „Slovo“, uglasbil Fr. S. Vilhar; poje moški zbor in bariton-solo spremljan s klavirom. 6. „Venec češko-moravskih pesmi“, uglasbil V. G. Brož; tamburaški sekstét. 7. „Kritica slovenskih narodnih pesmi“, sestavil Ant. Foerster; poje mešani in moški zbor. 8. „Srce je odkrila“, vesela igra v enem dejanju; poslovenil Ivan Ameriški. Osebe: Prgovec, upokojen stotnik. — Pavlinka, njegova vnuka. — Urša, gospodinja. — Lazar, nadgozdar, — Kamilo, sin njegov.

Pričetek ob 7 1/2 uri zvečer. — Vstopnice in listki za sedeže se bodo prodajali na dan „Besede“ pri društvenem čuvaju in zvečer pri blagajnici. — Čitalnični društveniki so vstopnine prosti, nedruštveniki plačajo po 20 kr. za osebo. — Sedeži se bodo prodajali društvenikom in nedruštvenikom v 1. vrsti po 40 kr., v 2. vrsti po 30 kr., v 3. in 4. po 20 kr. in na stolih po 10 kr. — Vstopnice in listki za sedeže se ne vračajo, ampak naj se blagovoljno hranijo do konca „Besede“.

Društvenike in druge mestne in okoliške Slovence vabi najljubdenje k obilni udeležbi.

Čitalnični odbor.

„Naša straža“. Prejeli smo ime-nik pristopnih udov. Ker pa nam ne dostaje prostora, bomo objavljali le imena goriskih članov. Kot ustanovnika sta pristopila dr. Gregorčič in prof. Alfr. Coronini. Kot redni člani so do sedaj pristopili: Mozetič Anton, župan v Solkanu, Ing Tomaz, nadučitelj v Solkanu, Pahor Anton vikarij v Krombergu, Dermastia Ivan, kapelan v Solkanu.

Hiša z trgovino na prodaj. V veliki slovenski vasi na Gorškem je na prodaj hiša, v kateri se nahaja trgovina z jestvinami. Ta trgovina more izvestno dobro vspevati, ker je v dotičnem kraju mnogo tovarov in delavskih odjemalcev. Slovenski trgovec, ki bi hotel to trgovino prevzeti, bi gotovo dobro shajal. Treba le, da ima toliko denarja, da zamore trgovino z jestvinami pričetu in vrhu tega še 2—3000 gl. h kupni ceni hiše prispevati. Ponudbe naj se pošiljajo „Nasi straži“ v Ljubljano; ta reflektantom naznani tudi natančnejše pogoje in odnošaje.

V pokritje dolga 2660 gl. v spomin petdesetletnice našega premilega in presvetlega cesarja Franca Jožefa I poslali za slovensko Alojzijevišče (I. izkaz: Preč. gg. Ant. Pahor 10 gl., Bl. Grča dežel. poslanec 10 gl.; Jan. Jarec 10 gl.; Jan. Košič 5 gl.; Jos. Bajec nad-

škof. tajnik v. p. 10 gl.; Iv. Dugulin 10 gl.; Ant. Hvalica dek. 10 gl.; Jos. Ger-golet 3 gl.; Iv. Nep. Murovec dekan 10 gl.; Fr. Ilvar dekan 10; Iv. Peternel dekan 10 gl.; Ant. Cibič dekan 10 gl.; Jos. Bušin 10 gl.; Jan. Kurinčič 10 gl.; Jos. Godnič 10 gl.; Jan. Feltrin 10 gl.; Franč. Červ 10 gl.; Iv. Lukežič dekan 10 gl.; Ign. Leban 10 gl.; Ant. Jug 10 gl.; Andr. Brezovšček 10 gl.; Jos. Prim-sar 10 gl.; Jos. Kosec 10 gl.; Jan. Fili-pič dekan 10 gl.; M. Vales kurat z o-pazko: V spomin na 50 letnico vladanja Njegovega c. in kr. Veličastva cesarja Franca Jožefa I 1848-1898 in to povod-dom spomenika 14. avg. 1898 slavnemu junaku Andreju bar. Čehovinu podaruje slavnostni govornik 10 gl.; Jan. Wester 10 gl.; Karol Cigon 10 gl.; Jan. Maru-šič 10 gl.; Matija Ivančič 10 gl.; Anton Keber 10 gl.; Ant. Zarlj 7 gl.; Fr. Klanj-šek 10 gl.; Leop. Vuk 10 gl.; Fr. Mari-nič 10 gl.; Ant. Božič 10 gl.; Vinko To-manin 10 gl.; Ant. Bratina 5 gl.; Preč. g. Simon Kos 100 gl. Skupaj 450 gl.

V zadnjem „Pr. L.“ bi se bijo mo-ralo med darovi za Alojzijevišče tiskati tako-le: Preč. g. Jos. Kosec 5 gl.; Jos. Gergolet 3 gl.

Rojaki! Proslavimo petdesetletnico našega premilega in presvetlega cesarja s tem, da pokrijemo Alojzijevišču dolg! To bo visokemu slavljencu najljubši spomenik. Razposlali smo č. gg. duhovni-kom, slavnim županstvom in drugim odličnim in bolj premožnim rodoljubom 260 poštnih nakaznic, katere naj nam napol-nijo po 10 gl. Upamo, da se odzovejo vsi! —

Na Trnovem so pabrali za Alojzi-jevišče dva kvintala krompirja. — Hvala prisrčna!

Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju. V X. obnem zboru tega društva bi je zaradi izven rednih zaslug za društvo imenovan čast-nim udom gosp. France Dolenc, trgovec v Mariboru. Odkar obstoji to društvo, nabiral je vsako leto ter nabral čez 800 gl. za uboge slovenske visokošolce na Dunaju. Slava mu! Vspomin vladarjeve petdesetletnice so društvu pristopili kot ustanovniki z darilom po 50 gl. gospod-je: Dr. Mirko Ploj, c. k. tajnik v fi-nančnem ministerstvu plačavši 1 obrok 10 gl.; Ivan Luzar, nadrevident južne železnice, plačavši 1 obrok z 10 gl.; Dr. Janko Hočevar, odvetniški kandidat plačavši 1. in 2. obrok po 10 gl. sku-paj 20 gl. Dalje so društvu darovali: Visokorodni Anton plem. Sušič, c. in kr. polkovnik, v Celju 15 gl.; G. A. Knafelc, uradnik c. k. drž. železnice v Beljaku je mej tamošnjimi Slovenci nabral 5 gl. Na Dunaju so društvu darovali gg. Dr. Klem. Seshun, dvorni in sodni odvetnik, 5 gl.; Dr. Al. Homan dvorni in sodni odvetnik 5 gl.; Alojzij Kremžar, mag. svetnik, 5 gl.; Dr. Anton Primožič, c. k. profesor, 5 gl.; gospa Marija Pri-možičeva, 5 gl.; g. Peter Hlačar, nad-oficial sev. zah. železnice, 3 gl. g. Jo-sip Šolar, mag. uradnik, 2 gl. — Za toliko blagih darov boli vsem izkrena zahvala! Vseji m. oktobra oglasilo se je 58. vsej im. nov. pa 60 revnih dijakov za podpore. V teh dveh sejah je odbor razdelil mej najrevnije dijake 470 gol-dinarjev v gotovini in obednicah. Več prošelj moral je odbor odbiti. Ker toliko revnih dijakov slovenske krvi še nikdar ni bilo na Dunaju, treba bode izvanred-ne pomoči. Daruje naj torej vsak, kdor le količkaj premore za vboje slovenske trpine v tujem mestu! Darove bode hva-ležno sprejemal društv. blagajnik: Vč. g. Fr. Jančar, monsignor, papeški častni komornik, župnik n. vit. reda, Dunaj, I. Singerstrasse 7.

I. izkaz prispevkov slovenskih občin za cesarjev spomenik v Lju-bljani. Občina: Vrhnika 200 gl., Črno-melj 20 gl., Novo mesto 100 gl., Žilce pri sv. Vidu 20 gl., Vodice 20 gl., Metlika 100 gl., Rakek 50 gl., Vipava 25 gl., Idrija 50 gl., D. M. v Polju 50 gl., Kranj 300 gl., Rudnik 40 gl.

Odlikovan fotografski atelier

ANT. JERKIČ

v Gorici

na Travniku št. 11,

podružnica v Trstu na Akvedotu št. 25

priloga se svojim rojakom y mestu in na deželi.

Štev. 722

2-3

op.

Razglas.

Naznanja se, da
JAVNA DRAŽBA
zastavil III. četrtleta t. j. mesecev
julija, avgusta in septembra 1897

začne v
ponedeljek, dne 12. decembra 1898.
in se bo nadaljevala naslednje četrtke
in ponedeljke.

Od ravnateljstva zastavnice
in ž njo združene hranilnice.
V Gorici, dne 9. novembra 1898.

TISKOVINE

za šolo

v italjanskem slovenskem
in hrvatskem jeziku.

V Hilarjanski Tiskarni
v GORICI

po najnižih cenah.

Čebelno-voščene sveče

priporočam prečastiti duhovščini, cerkvenim oskrbništvom, ter slavnemu občinstvu.

Za pristnost jamčim z 1000 kr.

Z veleštovanjem udani

J. Kopač,

V GORICI, Solkanska cesta št. 9.

JOŽEF CULOT

Gorica, Raštelj št. 2.

Velika zaloga raznovrstnih iger, oprava za božično drevo, in igrače za otroke.

Gosposka ulica št. 14 (blizu lekarne Gironcoli).

Podpisanec uljudno naznanja slavnemu občinstvu, da je otvoril 13. oktobra t. l.

ново zalogo pohištva, ogledal, slik itd.

v Gosposki ulici št. 14 (blizu lekarne Gironcoli).

Priporočá se posebno novoporočencem za preskrbo vseh mobilij, kakor tudi vsega pohištva, po najnižjih cenah.

Dajalo se bode tudi na obroke, bodisi mesečne ali tedenske. Zagotavlja točno postrežbo in ukusne izdelke po naj-novejših zahtevah te stroke. — Nadejaje se obilega obiska iz mesta in dežele, belježi z odličnim spoštovanjem

Anton Breščak.

Gosposka ulica št. 14 (blizu lekarne Gironcoli).

Gosposka ulica št. 14 (blizu lekarne Gironcoli).

Naznanjam preč. duhovščini in veleslavnemu občinstvu v Gorici in z dežele, da sem otvoril lepo urejeno

brivnico

na Travniku št. 21, zraven Paternolijeve knjigarne in loterije.

Obljubujem točno in hitro postrežbo, ker sem preskrbljen z 3 delavci. — Prodajam tudi profuma. — Toplo se priporočam udani

Anton Pucelj,
brivski mojster.

VINARSKO IN SADJARSKO DRUŠTVO

Prodaja naravne in pristne briske pridelke

po zmernih cenah.

Zaoga pristnih briskih vin: burgundeca rizlinga, modre frankinje in druge.

DESERTNA VINA

Sedež društva je v Gorici, ulica Barzellini št. 20.

Daje es tudi na obroke.

Daje es tudi na obroke.